

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 221

van **STEVEN COENEGRACHTS**

datum: 23 november 2022

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Europese natuurdoelen - Vrijstelling boscompensatie voor ontbossing

De vrijstelling voor de boscompensatie voor ontbossing ter realisatie van Europese natuurdoelen is gebaseerd op artikel 90bis, §1, 5° en §2, 1° van hetzelfde artikel.

“Artikel 90bis.

§1. Ontbossing is verboden tenzij mits het bekomen van een omgevingsvergunning in toepassing van de wetgeving op de ruimtelijke ordening. Een omgevingsvergunning voor ontbossing of voor het verkavelen van gronden voor geheel of gedeeltelijk beboste terreinen kan niet worden verleend tenzij in de hierna vermelde gevallen:

1° ontbossing met het oog op handelingen van algemeen belang zoals bepaald in artikel 4.1.1, 5°, en artikel 4.4.7, §2, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening;

2° ontbossing of verkaveling in zones met de bestemmingen woongebied of industriegebied in de ruime zin;

3° ontbossing of verkaveling in zones die volgens de geldende plannen van aanleg of de ruimtelijke uitvoeringsplannen gelijk te stellen zijn met de bestemmingen woongebied of industriegebied in de ruime zin;

4° ontbossing van de uitvoerbare delen in een niet-vervallen vergunde verkaveling;

5° ontbossing in functie van vastgestelde instandhoudingsdoelstellingen, op voorwaarde dat die ontbossing opgenomen is in een beheerplan dat is goedgekeurd op grond van artikel 25, 43, §1, 43, §2, of 43, §3, van dit decreet, van artikel 34, §1, van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu of opgenomen is in een natuurbeheerplan dat is goedgekeurd conform artikel 16octies van het voormelde decreet.

§2. Met het oog op het behoud van een gelijkwaardig bosareaal,

1° wordt door de houder van de omgevingsvergunning voor ontbossing compensatie gegeven voor de in §1 eerste lid, 1° tot en met 4°, of het derde lid bedoelde ontbossing;

2° wordt door de houder van de omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden compensatie gegeven voor de beboste delen van de verkaveling waarvoor de omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden wordt aangevraagd na de inwerkingtreding van het decreet van 17 juli 2000 houdende wijziging van artikel 90bis van het Bosdecreet van 13 juni 1990.”

Om het eenvoudiger te stellen, hierbij de uitleg volgens de website van het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB):

“Vrijstellingen boscompensatie

Voor ontbossing ter realisatie van Europese natuurdoelen: De compensatieplicht geldt niet voor ontbossing ter realisatie van Europese natuurdoelen, op voorwaarde dat die ontbossing is opgenomen in een goedgekeurd beheerplan. Er blijft wel een omgevingsvergunning nodig voor de ontbossing. Let wel: voor natuurreservaten kan een vrijstelling gelden.”

1. Graag een evolutie (in oppervlakte) per jaar, per provincie en per gemeente van de ontbossing ter realisatie van Europese natuurdoelen voor de laatste 5 jaar tot de meest actuele cijfers met vermelding van:
 - a) de verantwoordelijke instantie (erkende terreinbeherende vereniging, ANB, enzovoort;
 - b) de ruimtelijke bestemming van de grond.
2. Indien er geen exacte gegevens bijgehouden zijn, kunnen we een geschatte oppervlakte krijgen voor de ontbossing ter realisatie van Europese natuurdoelen voor de laatste 5 jaar tot de meest actuele cijfers?
3. Wat is de redenering achter de vrijstelling van boscompensatie voor ontbossing ter realisatie van Europese natuurdoelen?
4. Hoe staat de minister ten opzichte van de vrijstelling van boscompensatie voor ontbossing ter realisatie van Europese natuurdoelen? Is ze van mening dat dit type ontbossing ook gecompenseerd zou moeten worden? Zo ja, hoe wil ze dat doen en tegen wanneer?

ANTWOORD

op vraag nr. 221 van 23 november 2022

van **STEVEN COENEGRACHTS**

1. a) Hiervoor verwijs ik naar de schriftelijke vraag nr. 234, deelvraag 10, van 17 november 2020. Een update wordt voorzien tot eind 2021 (bijlage 1). De ontbossingen zijn opgesplitst naar jaar van goedkeuring en initiatiefnemer. Deze ontbossingen worden bijgehouden per beheerplan en deze zijn niet éénduidig gekoppeld aan een provincie (of aan een gemeente). Om die reden werden de cijfers niet verder uitgesplitst.

b) De ruimtelijke bestemming van de grond met ontbossing wordt niet standaard bijgehouden. De gevraagde data verzamelen, vergt dus analyse op basis van een geografisch informatiesysteem (GIS). Binnen het tijdsbestek van een schriftelijke vraag kon deze analyse niet uitgevoerd worden.
2. Zie antwoord op deelvraag 1.
3. Het principe van vrijstelling van boscompensatie voor ontbossing is gebaseerd op het beperken van de lasten in uitvoering van de Europese natuurdoelen.

Op Vlaams niveau zullen de realisaties van de Europese natuurdoelen meer en kwalitatief (extra) bos opleveren. Er is meer dan louter compensatie, waardoor voldaan wordt aan de kernvereiste uit het bosdecreet art. 90bis, met name tot het gelijkwaardig behoud van het bosareaal.

Hiervoor verwijs ik ook naar de schriftelijke vraag nr. 238, deelvraag 4, van 9 januari 2020. Op basis van de momenteel beschikbare informatie en ramingen zou voor de volledige realisatie in 2050 van alle open Europese natuurdoelen een ontbossing van 3.745 ha nodig zijn, waarvan 25% voor droge heide, 25% voor landduinen, 10% voor natte heide, telkens 7% voor voedselrijke ruigtes en voor glanshaverhooiland en 26% voor overige habitats en voor verbeteren van het leefgebied van soorten. Deze natuurtypes kunnen slechts op een beperkt aantal plaatsen worden gealloceerd in Vlaanderen. In nagenoeg alle gevallen zal de aanwezige vegetatie bij afwezigheid van bijvoorbeeld natuurbeheer of natuurlijke processen die er in Vlaanderen nagenoeg niet meer zijn, zich omvormen naar bos. Hoewel bos zeer belangrijk is voor Vlaanderen en daarom werk wordt gemaakt van de bosuitbreidingsdoelen, mogen we onze andere zeldzame natuur niet verloren laten gaan.

Volgens diezelfde raming volgt bij volledige realisatie van de Europese natuurdoelen een positieve bosbalans van 2.776 ha. Deze netto balans omvat het verdwijnen van niet-habitatwaardige bossen (wegens omvorming naar open habitats) en bosuitbreiding met nieuwe, Europees te beschermen bossen.

4. Zie antwoord op deelvraag 3. Waar ik wel nauwer wil op toezien, is de gelijktijdige realisatie van alle stappen die nodig zijn om het nettoresultaat te bewaken. Dit betekent een synchrone evolutie van zowel de afname als de toename van bos binnen de realisatie van de Europese natuurdoelen.

BIJLAGE

Ontbossing in het kader van Europese Instandhoudingsdoelstellingen, voorzien in een goedgekeurd beheerplan